

KJE JE MEJA MED IDILIKO IN TRPLJENJEM?

VEČER NA KALIŠNIKU

FRANC TEMELJ

Sonce nas je zapustilo že v Dražgošah, ko smo se peljali proti Jelovici. Prevozili smo še nekaj kilometrov makadama in avto parkirali sredi njenih prostranih gozdov. Ko smo stopili iz avtomobila in napravili nekaj korakov, smo se znašli na robu velike vrtače. Ne vem zakaj, toda ob takih prizorih se vselej spomnim na Gluho ložo. Toda ta ni bila čisto navadna; podobna je bila Blejskemu jezeru. Kakor ima jezero svoj otoček s svetiščem, tako je vedoželjno oko tudi v tej vrtači zagledalo pastirski stan s hlevom. Spustili smo se proti njemu, kakor da bi se napotili v krater vulkana. Toda namesto strupenih plinov in žareče lave nas je pričakal Vence s prijetno dobrodošlico in šilcem ta pravega.

Tone si je najprej ogledal enega izmed stebrov. Ko je bil namreč zadnjič na obisku, je bilo že temačno in ko se je bližal vhodu, je v temi zagledal čuden obraz, ki se mu je nevarno bližal. Ves pod vtisom novic, ki nam jih dnevno posredujejo mediji, je ugotovil, da je obraz, ki se mu je bližal, last četnika.

»Če iščeš ogledalo, ga tam ne boš več našel; sedaj se namreč drugje brijem,« mu je pojasnil Vence, ko je videl, kako se mu oči sprehajajo po stebru.

Posedli smo okrog mize pred hišo in če bi bil sam, bi resnično lahko slišal, kako vpije tišina. Tako pa nam je gospodinja Štefka postregla z liptovskim sirom in kruhom, ki ga je malo prej vzela iz peči. To je bil kruh, ki je slajši od vsake sahar torte. Kako tudi ne bi bil, saj je bilo treba zanj preletiti več znoja, kakor so ga tisti dan vsi dunajski slaščičarji skupaj.

Bil je mlaj in takrat ima noč še posebno moč. To je na lastni koži občutil Vence, ki je prejšnjo noč prebil pod milim nebom, čeprav pozna Jelovico kako lasten žep. In ker se je že dodobra stemnilo, smo odšli v hišo, ki jo je razsvetljevala sveča. Ko smo vstopili, je Janez vzel v roke kitaro, ki je visela na steni in zvoki prijetne melodije so napolnili po kruhu dišeč prostor.

Posedli smo okrog mize v kotu, Štefka je postavila nanjo skledo ajdovih žgancev, vsak je dobil še latvico obare. Takoj sem lahko preskusil očetovo trditev, ko se je nekaj dni prej pri kosilu pritoževal nad sodobnimi skledami, češ, kako so bile prstene praktične, ker so imele na vrhu rob in si žlico lahko nakidal.

»Kaj pa lesene žlice, so bile tudi praktične?« ga pobaram.

»O, teh pa ne maram!« To so bile okorne in robate.«

Po večerji sta Iztok in mama Štefka odšla spat, tako da smo ostali samo mi štirje, nekdanji sodelavci: Vence, ki je bil direktor in si zadnjih nekaj let kot upokojenec hodi krepit telo na Jelovico, Tone, ki je bil njegov pomočnik in si je našel svoje mesto v prosveti, ter midva z Janezom, ki še vedno vztrajava na poti, na kateri smo se razšli. Tako nam snovi za pogovor ni zmanjkalo, kakor tudi ne piva. Vztrajali bi do jutra, toda Vence je imel naslednji dan roditeljski sestanek z lastniki svojih šestindvajsetih varovank in nismo hoteli, da bi zaradi nas pri njih, lastnikih namreč, prišel ob ugled, ki ga je imel.

Tako smo sredi noči odšli spat. Jaz sem se mehki postelji odpovedal in sem se v stilu zvečer ulegel kar na klop ob peči. Manjkale so samo še dežne kaplice, ki bi udarjale ob okenko steklo, in oddaljeno grmenje, ki bi služilo za zvočno kuliso, in idilika večera bi bila popolna. Toda ko sem tako ležal na trdih deskah, sem premišljeval, kje je sploh meja med idiliko in trpljenjem. Kaj pa če idilike sploh ni in smo si jo samo izmislili, da bi lažje prenašali trpljenje?

Potem me je premagal spanec.

LAHKO BI BILA HUMORESKA,
PA JE RESNIČNA ZGODBA

ODA PLENICI

SREČKO PUNGARTNIK

Plenica, ki jo je Ježek imenoval zastava lju-bezni, nas spremlja od rojstva. V naših krajih ji rečemo planica. Verjetno dolina pod Poncami, kjer skačejo, nima imena po njej. Vem le to, da sem plenico prvič opazil pri hčerkah, ko sta bili majhni. Na začetku je nisem čislal, a potem, čez leta, je prišlo, da sem opazil njeno veliko vrednost.

Plenica je izdelana iz bele bombažne tkanine. Če je primerna za nežno dojenčkovo ritko, je primerna tudi za obraz! Če popije vse, kar nanjo pricurlja, popije tudi znoj. Če je bela zato, da otročka hitro najdemo, pomeni, da odbija veliko svetlobe. In česa si naj planinec še poželi na vroči poletni turi:

- *pije ti znoj, da ne sili v oči,*
- *odbija vroče sončne žarke, ki hočejo ožgati vrat in ušesa.*

Edino to manjka, da ne predeluje potu v pijačo.

Pred leti smo šli na pripravljajalno turo za Triglav na Ojstrico. Nekdo si je navezal na glavo